

GUNNAR DAHMÉN:

STORA BOKEN

"Jag läser bibeln" kom en röst i telefonens prästjour från en man i själanöd. "Sluta genast" borde jag kanske ha sagt. I bibeln är det lätt att gå vilse. Urval och tolkning av bibelord har lett till allt annat är enhet i tro och handling. I kyrkan begrep man tidigt att man behövde en kort sammanfattning av trons innebörd och så tillkom Apostoliska trosbekännelsen och efter någon tid också Nickenska som mera "i tiden" med tanke på kätterier som uppkommit. Bägge trosbekännelserna har Svenska kyrkan och förenar oss därmed med andra kyrkor.

En framliden bokförläggare i Stockholm sägs när han med församlingen deltog i högmässans gemensamma läsning av trosbekännelsen ha satt sig ner där han inte ville instämma. Vore alla lika samvetsömma skulle det se egendomligt ut i bänkarna. Tiderna igenom har kyrkorna kommit med mer eller mindre utförliga förklaringar för att inte säga bortförklaringar. Vid tiden för Ekumeniska mötet 1925 talade Nathan Söderblom för behovet av ny trosbekännelse. "Jag me-

nar ingen förändring av kyrkans gamla trosbekännelse men ett klart uttryck för Kristi lära och vår kristna plikt ifråga om folkens broderskap och de sedliga grundvalarna för samhällets gestaltning". Av tanken blev intet, men i dag föreligger *Befrielsen* med underrubriken "Stora boken om kristen tro" utgiven av en ledningsgrupp i kyrkan med ärkebiskop Bertil Werkström som ordförande och en redaktion som samarbetat med ett stort antal präster och lekmän. Stor är förvisso denna troslära som med sina cirka 400 sidor och 180 bilder vill vara ett tidsdokument om "uttryck för kristen tro i Sverige i dag". Ett tidsdokument är det men är den ett uttryck för vad kristen tro är – i världen och över tiden?

Två hotbilder har man tydligen varit rädd för. Den ena att vara auktoritativ, den andra att vara traditionell. Av katekesens "Vad är det?" med korta entydiga svar märker man föga och att Thorvaldsens Kristus skulle möta oss på någon sida hade varit ett stillbrott. Vad vi får är en grundlig inventering av röster i tiden som uttrycker oro, vilshenhet och sökande. Samtida svensk litteratur är rikligt citerad. Det djärva bildmaterialet väcker också frågor men verkar köpta av

Befrielsen – Stora boken om kristen tro, 1993.

någon reklambyrå av det slag som vill chockera snarare än att säga vad det är frågan om. Avsikten är att denna rikedom av ord och bilder ska "fördjupa samtalet om livets viktigaste frågor" och leda till Kristus som befriaren.

Överlämnandet av *Befrielsen* skedde vid högtidlighållandet av 400 års minnet av Uppsala möte. Sveriges biskopar och präster skrev 1593 under ett beslut, som var en trotsig bekännelse att nu stod Sveriges kyrka på evangeliets grund. Här gällde icke röster från Rom eller Genève men väl från Wittenberg. Rösten från Uppsala 1993 är mera ödmjuk och läromässigt nästan undvikande. Luther får komma till tals vid några få tillfällen och då i oförgripliga sammanhang. I tider

av privatreligion, kristen "på eget vis" och sekterism hade det kanske inte skadat att man varit mera tydlig vilket icke är detsamma som intolerans. Man får lätt intrycket att bara man sätter sig ner och samtalar ska djävulen dra sig tillbaka.

Stora Boken har föregåtts av *Lilla boken* som enligt SIFO blivit väl mottagen av de nära 50 procent av hushållen som fått den till skänks. Läst eller åtminstone tittat i den har 66 procent och över 40 procent har reagerat positivt. För studiearbetet inom församlingarna föreligger också en *Handbok* gjord av Sveriges Kyrkliga Studieförbund. Man får önska lycka till men samtidigt kanske våga uttrycka en förmodan om det inte hade varit bättre med enda *Medelstora boken*?